

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02- 430/26-13428/2

Podgorica, 14.04.2026.godine

**Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Niku Gjeloshaju, ministru**

Predmet: Mišljenje na Predlog programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu

Veza: Vaš akt br: 06-323/26-1777/1 od 06.04.2026. godine

Poštovani gospodine Gjeloshaj,

Povodom *Predloga programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlog programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu se sastoji od dvije komponente u okviru kojih se dodjeljuje finansijska podrška za sledeće aktivnosti: Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani do 31. decembra 2025. godine i Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani u toku 2026. godine.

Na tekst *Predloga programa* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa* je navedeno da su neophodna sredstva za realizaciju Programa u iznosu od 380.000,00€ i da su ista obezbijeđena u okviru Ministarstva ekonomskog razvoja (organizacioni kod 40901) u okviru aktivnosti Unapređenje zanatske djelatnosti (programski kod 15 011 002 001) na izdatku 4319-Ostali transferi institucijama.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2026. godinu („Službeni list Crne Gore“ br. 159/25) kod Ministarstva ekonomskog razvoja (organizacioni kod 40901) u okviru aktivnosti Unapređenje zanatske djelatnosti (programski kod 15 011 002 001) na izdatku 4319-Ostali transferi institucijama planirana su sredstva za ove namjene u iznosu od 380.250,00€.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Novica Vuković

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

PROGRAM ZA RAZVOJ I PROMOCIJU ZANATSTVA ZA 2026. GODINU

Podgorica, april 2026. godine

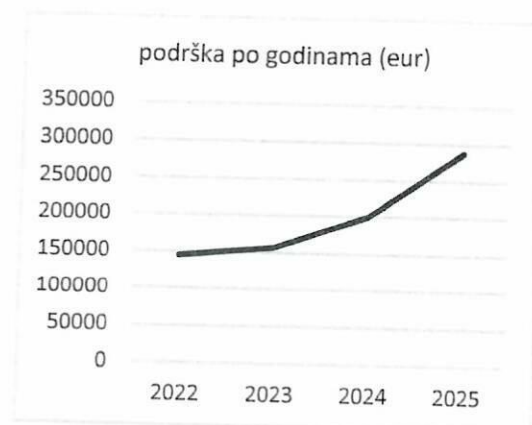
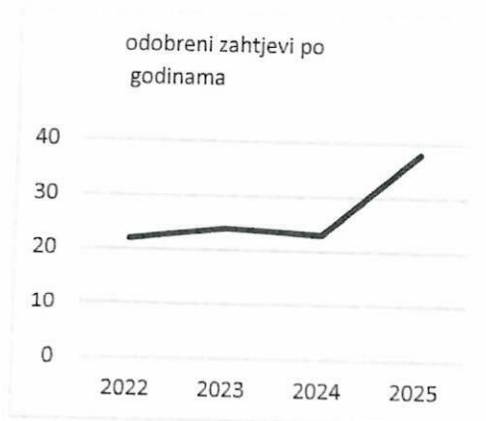
1. UVOD

Ministarstvo ekonomskog razvoja, pored ostalih aktivnosti koje su usmjerene na unaprjeđenje institucionalnog i zakonodavnog okvira, i u ovoj godini nastavlja sa pružanjem finansijske podrške zanatlijama kroz **Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu.**

Program je, prije svega, fokusiran kao pomoć za uvećanje materijalne imovine zanatlija, kroz nabavku nove ili polovne opreme/alata, što će poboljšati njihovu konkurentnost i bolje ih pozicionirati na tržištu, al će i uticati na motivaciju neregistrovanih zanatlija da uđu u proces registracije i organizuju svoje poslovanje, u skladu sa zakonom.

U posljednje četiri godine, saglasno važećim pravilima Programa za finansijsku podršku zanatlijama, podržano je 107 zanatlija kojima je ukupno dodijeljeno **790.237,31 EUR** :

Program za razvoj i promociju zanatstva	Broj odobrenih prijava	Ukupno odobrena sredstva (EUR)
2022	22	145.317,31
2023	24	156.881,30
2024	23	200.000,00
2025	38	288.038,70
ukupno	107	790.237,31

Grafik 1- broj odobrenih zahtjeva po god. Grafik 2 – vrijednost podrške po god.

Korisnici Programa su dobijena sredstva iskoristili za nabavku tražene opreme/alata/repromaterijala, pri čemu je, u posmatranom periodu, najveći broj korisnika bio iz centralnog, zatim iz sjevernog, dok je najmanji broj korisnika bio iz južnog regiona Crne Gore. Podržane su zanatlije iz različitih sektora poput proizvodnje namještaja, čamaca i barki, odjevnih predmeta i kožne galanterije, prerade mesa i

proizvodnje hljeba i peciva, ali i zanatlije poslastičari, automehaničari, frizeri i kozmetičari, fotografi/štampani, zubni protetičari i drugi.

Program za 2026. godinu je, u odnosu na prethodne programe, unaprijeđen na način da je uvećan ukupan iznos sredstava namijenjenih za finansijsku podršku zanatlijama za kupovinu nove/polovne opreme. Maksimalni pojedinačni iznos finansijske podrške po zanatliji je smanjen kako bi veći broj zanatlija dobio finansijsku podršku.

U cilju podrške zanatlijama koji su registrovani u 2025. godini, a koji su dobili finansijsku podršku u okviru Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu (u okviru Komponente II), omogućeno je da podnesu prijavu u okviru Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu, što nije bio slučaj u prethodnom Programu.

Uvećani intenziteti podrške primjenjivaće se i za zanatlije koje su osoba sa invaliditetom.

Potpuno digitalizovan informacioni sistem biće u funkciji rasterećenja zanatlija, od momenta prijave na Program do predaje zahtjeva za refundaciju, uz pribavljanje dijela neophodne dokumentacije po službenoj dužnosti, kako bi se doprinijelo smanjenju administrativnih barijera, a cjelokupan proces prijema i obrade podnijetih zahtjeva učinio što bržim i efikasnijim, po već ustaljenoj praksi iz prethodnih godina.

2. CILJEVI PROGRAMA

Osnovni cilj Programa je podsticanje razvoja crnogorskih zanatlija kroz pružanje finansijske podrške za nabavku opreme/alata namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti i uvođenje njihovog poslovanja u legalne tokove, i to:

- jačanje konkurentnosti postojećih zanatlija;
- povećanje broja registrovanih zanatlija;
- podrška zanatlijama početnicima;
- podsticanje preduzetništva kod žena i mladih kao i osoba sa invaliditetom koji se bave zanatskom djelatnošću.

3. PREDMET I FINANSIJSKI OKVIR PROGRAMA

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu podrazumijeva finansijsku podršku zanatlijama po principu refundacije, na način da zanatlija finansira u potpunosti opravdane troškove za nabavku opreme/alata, bez PDV-a.

Nakon podnošenja dokumentacije koja dokazuje utrošak sredstava za realizaciju aktivnosti i sprovođenja potrebnih procedura kontrole definisanih Programom, zanatliji se odobrava povraćaj dijela troškova.

Ukupan budžet za realizaciju Programa iznosi 380.000,00 EUR.

Program se sastoji od dvije komponente u okviru kojih se dodjeljuje finansijska podrška za sljedeće aktivnosti:

I.

Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani do 31. decembra 2025. godine

Nabavka nove i/ili polovne opreme (ne starije od pet godina) i specijalizovanih alata, koji su u funkciji kreiranja i promocije proizvoda i/ili usluge za obavljanje zanatske djelatnosti.

Ukupno opredjeljeni iznos sredstava:
350.000,00 EUR

II.

Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani u toku 2026. godine

Nabavka nove i/ili polovne opreme (ne starije od pet godina) i specijalizovanih alata za novo-registrovane zanatlije, koji su u funkciji kreiranja i promocije proizvoda i/ili usluge za obavljanje zanatske djelatnosti.

Ukupno opredjeljeni iznos sredstava:
30.000,00 EUR

Za povraćaj troškova u okviru I Komponente Programa može se podnijeti zahtjev za aktivnosti koje su započete/realizovane u periodu **1. januar – mjesec dana nakon objave javnog poziva**, dok se za povraćaj troškova u okviru II Komponente može podnijeti zahtjev za aktivnosti koje su započete/realizovane u periodu **1. januar - 1. oktobar 2026. godine**.

4. INTEZITET PODRŠKE

I Komponenta Odobrena podrška, na vrijednost nabavljene opreme/alata, pokriva 90% opravdanih troškova kao i dodatni procenat podrške:

- od 10% za manje razvijene opštine ili
- od 10% ako su u većinskoj vlasničkoj strukturi od minimum 51% učestvuju žene i mladi do 35 godina starosti ili
- od 10 % zanatlija - osoba sa invaliditetom/ukoliko u vlasničkoj strukturi preduzeća od minimum 51% učestvuje osoba sa invaliditetom.

Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru I Komponente iznosi 10.000,00 EUR, dok je minimalni iznos odobrene podrške 1.000,00 EUR.

II Komponenta Odobrena podrška, na vrijednost nabavljene opreme/alata, pokriva 90% opravdanih troškova kao i **dodatni procenat podrške**:

- od **10%** za manje razvijene opštine **ili**
- od **10%** ako su u većinskoj vlasničkoj strukturi od minimum 51% učestvuju žene i mladi do 35 godina starosti **ili**
- od **10%** zanatlija - osoba sa invaliditetom/ukoliko u vlasničkoj strukturi preduzeća od minimum 51% učestvuje osoba sa invaliditetom.

Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru II Komponente iznosi **5.000,00 EUR**, dok je minimalni iznos odobrene podrške **1.000,00 EUR**.

Zanatlije mogu podnijeti prijavu za jednu od ponuđenih komponenti Programa pod uslovom da nijesu bili korisnici Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu.

Izuzetno od ovog uslova, učešće u Programu dozvoljeno je zanatlijama koje su u 2025. godini bili korisnici Programa u okviru Komponente II.

Dodatni procenti finansijske podrške se odnose na obje komponente¹:

- Za zanatlije koje posluju u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%² primijenice se podrška koja uvažava regionalni aspekt³ na način što će se **uvećati procenat bespovratnih sredstava za dodatnih 10%**, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.
- Ukoliko u osnivačkoj strukturi preduzeća koje obavlja zanatsku djelatnost u vlasničkoj strukturi od **minimum 51% učestvuju osobe ženskog pola ili je u pitanju preduzetnica** odnosno radi se o **zanatliji koji ima do 35 godina starosti** intenzitet podrške se **uvećava za dodatnih 10%**, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.
- Ukoliko u osnivačkoj strukturi preduzeća koje obavlja zanatsku djelatnost u vlasničkoj strukturi od **minimum 51% učestvuju osobe sa invaliditetom ili je u pitanju preduzetnik/preduzetnica** osoba sa invaliditetom intenzitet

¹ Za zanatlije koje podnose zahtjev u okviru Komponente I je da od 31.12.2025. god. nije bilo promjena u strukturi vlasništva, kao ni u promjeni adrese i sjedišta u okviru druge JLS, kojim bi se obezbijedio uvećani iznos podrške.

² JLS sa indeksom razvijenosti do 100% su : Petnjica, Andrijevića, Gusinje, Plav, Rožaje, Tuzi, Berane, Bijelo Polje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Plužine, Ulcinj, Bar, Žabljak, Cetinje, Nikšić, Danilovgrad i Zeta.

³ Indeks razvijenosti u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave (Sl. list CG 077/19,130/20, 151/22,103/23) i Zakonom o regionalnom razvoju (Sl. list CG 20/11 i 20/15 i 47/19).

podrške se **uvećava za dodatnih 10 %**, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.

Dodatni procenti finansijske podrške mogu se koristiti samo po jednom od navedenih uslova.

Sredstva iz Programa NE mogu se koristiti za finansiranje:

- troškova koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije i obaveze prema trećim licima, amortizacije, plaćanje kamata, bankarskih troškova, komisionih plaćanja, sličnih troškova koji se odnose na sprovođenje ugovora, provizija i sl.);
- nabavke putničkih, teretnih i komercijalnih vozila;
- troškova nabavke ugradne opreme (klima uređaji, ventilatori, alarmni sistemi i sl.);
- istih aktivnosti koje su već podržane u okviru ostalih programa za podršku privredi iz državnog i/ili lokalnog budžeta u toku 2025. i 2026. godine;
- troškova nabavke opreme/alata (transporta, carinski i administrativni troškovi, špedicija, skladištenje i manipulacija, montaža i instaliranje opreme, obuke i sl.).

5. PROCEDURA SPROVOĐENJA PROGRAMA

5.1. Raspisivanje Javnog poziva

Nakon usvajanja Programa od strane Vlade Crne Gore, Ministarstvo će raspisati Javni poziv za učešće u Programu koji sadrži sve relevantne informacije za realizaciju istog. Postupak podnošenja prijava se sprovodi kao otvoreni postupak, sa krajnjim rokom dostavljanja zahtjeva za učešće u Programu mjesec dana nakon objave Javnog poziva (za zanatlije koje podnose prijavu u okviru Komponente I) a za zanatlije koje podnose prijavu u okviru Komponente II do 1. oktobra 2026. godine. Zanatlije koje ispunjavaju uslove za učešće u Programu, nakon evaluacije prijava i ispunjavanja svih uslova, biće pozvane da sa Ministarstvom potpišu Ugovor o sufinansiranju, nakon čega su u obavezi da dostave završni izvještaj o realizovanoj aktivnosti sa pratećom dokumentacijom, najkasnije do **1. novembra 2026. godine**. Nakon sprovedenog monitoringa u poslovnom prostoru podnosioca prijave i konstatacije da su sredstva namjenski utrošena, Komisija će Ministarstvu predložiti izradu Rješenja o refundaciji opravdanih troškova⁴.

⁴ U slučaju potrebe za obustavljanjem ili zatvaranjem Javnog poziva za učešće u Programu za 2026. godinu prije nego što je predviđeno, Ministarstvo će informaciju u kojoj će navesti razloge za obustavljanje ili zatvaranje Javnog poziva, objaviti na web adresi ministarstva.

U slučaju da se za nekog od zanatlija, koji je uspješno podnio prijavu, naknadnom provjerom utvrdi da ne ispunjava uslove definisane Programom za 2026. godinu ili iz nekog razloga odustane za dobijanje finansijske podrške, Komisija zadržava pravo da pozove sledećeg podnosioca prijave da kompletira prijavu i nakon Programom definisanog roka za podnošenje prijave, ukoliko bude raspoloživih sredstava.

5.2. Uslovi za učešće

Pravo učešća u Programu imaju zanatlije registrovane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", broj 90/2025 i 121/2025), Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, broj 27/2010, 34/2011 i 16/14), Zakonom o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“, broj 84/2025) i čija je osnovna djelatnost obavljanje zanata, u skladu sa važećim propisom kojim se utvrđuju zanati, lista jednostavnih i složenih zanata a koji zadovoljavaju sljedeće uslove:

- Posluju 100% u privatnom vlasništvu i imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- Registrovani su u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore;
- Registrovani su u elektronskom Registru zanatlija u Zanatskoj komori Crne Gore;
- Imaju predate zvanične finansijske izvještaje za 2025. godinu, u zakonski predviđenom roku (31.03.2026. godine) ili drugom zakonskom roku definisanom od strane Uprave prihoda (osim za II komponentu);
- Za zanatlije koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje, potrebno je da je preduzetnik koji plaća poreze i doprinose po stvarnom dohotku ili u paušalnom iznosu podnio GPPFL obrazac za 2025. godinu odnosno ZPO obrazac za 2026. godinu (osim za II komponentu);
- Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa na lična primanja, poreza na dobit pravnih lica i poreza na dodatu vrijednost, odnosno redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 145/21), Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 27/2020 i 50/2020)⁵;
- Za iste aktivnosti nisu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta u 2025. i 2026. godini;
- Nijesu u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći;
- Imaju pozitivno finansijsko poslovanje u 2025. godini (osim za II komponentu);
- Nijesu u postupku stečaja ili likvidacije;
- Čije odgovorno lice⁶ se ne nalazi u kaznenoj evidenciji Ministarstva pravde;

⁵ Poreski obveznici koji imaju rješenja o preusmjeru sredstava na jedinstveni račun, a ista još uvijek nisu realizovana na analitičkoj evidenciji obveznika, smatraju se redovnim poreskim obveznicima.

⁶ Odgovorno lice je fizičko lice kome su povjereni određeni poslovi u pravnom licu, lice koje je ovlašćeno da postupa u ime pravnog lica, kao i lice za koje se osnovano može pretpostaviti da je ovlašćeno da postupa u

- U slučaju da privredno društvo i osnivač društva imaju učešće veće od 20% u vlasničkoj strukturi drugog privrednog subjekta (povezana lica)⁷, ne mogu podnijeti zahtjev za oba privredna društva.
- Ukoliko u vlasničkoj strukturi od minimum 51% učestvuje osoba sa invaliditetom, ili je u pitanju preduzetnik/preduzetnica osoba sa invaliditetom, potrebno je dostaviti Rješenje o priznavanju statusa invaliditeta izdato od nadležne institucije (original ili ovjerena kopija – ovjera ne starija od 3 mjeseca od dana objave Javnog poziva).

Ministarstvo će sljedeće dokaze obezbijediti po službenoj dužnosti:

- Izvod o registraciji - Centralni registar privrednih subjekata;
- Izvod o registraciji u Registru zanatlija u Zanatskoj komori Crne Gore;
- Potvrdu o plaćenim porezima i doprinosima ili reprogramu obaveza, zaključno sa prethodnim mjesecom, u odnosu na mjesec predaje dokumentacije za refundaciju troškova (ili potvrdu o redovnom izmirivanju obaveza po odobrenom reprogramu poreskih obaveza);
- Potvrdu da se odgovorno lice ne nalazi u kaznenoj evidenciji Ministarstva pravde;
- Dokaz o kumulaciji državne pomoći i dodjele ostalih subvencija po istom osnovu.

5.3. Podnošenje zahtjeva i potrebna dokumentacija

Javni poziv će biti objavljen na web stranici Ministarstva:

www.gov.me/mek.

Sve informacije i stručna pomoć vezana za Program, način podnošenja zahtjeva i potrebne dokumentacije mogu se dobiti u prostorijama Ministarstva, radnim danima u periodu od 10-13h; putem e-maila: tanja.markoc@mek.gov.me, lidija.radovic@mek.gov.me i tihomir.milatovic@mek.gov.me; na portalu <https://biznis.gov.me> i/ili tel: + 382 20 482 312.

Podnošenje zahtjeva i prateće dokumentacije vršiće se **preko on-line aplikacije⁸** <https://programi.gov.me> gdje će biti dostupno korisničko uputstvo o načinu prijave, a koje će se naći i na web stranici Ministarstva www.gov.me/mek i <https://biznis.gov.me>⁹. U slučaju nastanka tehničkih problema na radu Platforme za podnošenje zahtjeva za dobijanje finansijske podrške i zahtjeva za refundaciju, prijem istih će se vršiti na arhivi Ministarstva o čemu će podnosioci zahtjeva biti obaviješteni na web stranici www.gov.me/mek.

ime pravnog lica (Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela Sl. list 002/07, 013/07, 073/10, 030/12, 039/16).

⁷ Član 32 Zakona o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", broj 90/2025 i 121/2025).

⁸ Kako se provjera ispunjenosti uslova za učešće u Programu vrši automatski (tokom samog kreiranja zahtjeva), ukoliko svi uslovi nisu ispunjeni, kao i ukoliko sva obavezna polja u formi zahtjeva nisu popunjena, aplikacija neće dozvoliti formiranje i podnošenje zahtjeva.

⁹ Zahtjevi koji su dostavljeni lično na arhivu ministarstva ili poštom, neće se razmatrati.

Konkretno, nakon izbora odgovarajuće komponente Programa, zanatlija popunjava elektronske obrasce koji čine dio obavezne opšte dokumentacije, i to:

1. Prijavni formular;
2. Izjava zanatlije o prihvatanju uslova Programa;
3. Izjava o povezanim licima.

Pored navedene opšte dokumentacije potrebno je dostaviti i:

- ✓ Ponudu/profakturu/fakturu/kupoprodajni ugovor pružaoca usluga za realizaciju aktivnosti odnosno nabavku opreme/alata sa detaljnim opisom i troškovima (potpisana i ovjerena).
- ✓ Dokaz da je zanatlija upisan u Registar zanatlija u Zanatskoj komori Crne Gore

Prilikom popunjavanja zahtjeva i dostavljanja prateće dokumentacije, potrebno je imati u vidu:

- ✓ Zanatlijama koje podnose prijavu u okviru Komponente I Programa će biti omogućeno da prijave troškove (profakture/fakture/ugovori) za nabavku opreme/alata koji su nastali u periodu **1. januar - mjesec dana nakon objave javnog poziva** dok će zanatlijama koje podnose prijavu u okviru Komponente II Programa biti omogućeno da prijave troškove (profakture/fakture/ugovori) za nabavku opreme/alata koji su nastali u periodu **1. januar - 1. oktobar 2026;**
- ✓ Zahtjev za refundaciju odnosno povraćaj dijela troškova u okviru obje komponente potrebno je dostaviti najkasnije do 1. novembra 2026. godine.
- ✓ Dostavljene ponude/profakture/fakture moraju sadržati jasno definisan predmet nabavke, rok isporuke/realizacije i cijenu nabavke izraženu u EUR i sa iskazanim PDV-om (ako su izdate na teritoriji Crne Gore);
- ✓ Ponude/profakture/fakture izdate na ino jeziku, moraju biti prevedene na crnogorski jezik i ovjerene od strane podnosioca zahtjeva;
- ✓ Prihvatljive su samo profakture/fakture/ugovori izdate od zvaničnog dobavljača opreme/alata ili ovlašćenog distributera;
- ✓ Oprema/alat ne može biti nabavljena od fizičkog lica osim ako je prodavac preduzetnik, ni od povezanih pravnih lica.
- ✓ Sve fakture/ugovori izdati od isporučiooca opreme/alata moraju biti plaćeni sa računa korisnika finansijske podrške tj. podnosioca zahtjeva;
- ✓ Za nabavku polovne opreme, potrebno je dostaviti procjenu vrijednosti ovlašćenog sudskog vještaka;
- ✓ Cijena polovne opreme mora biti manja od nove opreme istih karakteristika i ne smije biti veća od tržišne vrijednosti;
- ✓ Komisija zadržava pravo da umani iznos prijavljenih troškova za povraćaj ukoliko su troškovi neadekvatni i nisu u skladu sa opravdanim troškovima i rokovima ili pravo da zahtjev odbaci.

5.4. Razmatranje podnesenih zahtjeva

Zahtjevi se, po unaprijed definisanim uslovima, razmatraju po redosljedu prispjeca.

U cilju implementacije i praćenja realizacije Programa, Ministarstvo će formirati Komisiju koja: vrši administrativnu provjeru primljenih prijava, pribavlja dodatni podatke/dokumentaciju po službenoj dužnosti, obrađuje prijave, obavlja monitoring kupljene opreme/alata u poslovnim prostorijama podnosioca prijava uz pripremu Izvještaja o namjenskom korišćenju bespovratne finansijske podrške, priprema predloge za donošenje Rješenja o odobrenju/odbijanju prijava i visini dodijeljenih bespovratnih sredstava, na način i u roku koji su definisani predmetnim Programom.

Komisija će razmatrati samo prijave koje sadrže potpunu dokumentaciju i ispunjavaju uslove Javnog poziva. Takođe, Komisija zadržava pravo da provjeri tačnost navedenih podataka za koje ovlašćeno lice podnosi pisanu izjavu i u slučaju utvrđivanja nedostatka omogući podnosiocu da iste otkloni u roku od 8 dana (od dana utvrđivanja nedostatka zahtjeva¹⁰). Ujedno, Komisija zadržava pravo da evidentira neprihvatljive troškove u kontekstu Programom definisanih opravdanih troškova i iste isključi iz predloga za refundaciju sredstava.

U slučaju pozitivne ocjene prijave za učešće u Programu, zanatlija pristupa potpisivanju **Ugovora o sufinansiranju sa Ministarstvom**, kojim se definišu međusobna prava i obaveze između potencijalnog korisnika i davaoca državne pomoći. Takođe, Ugovorom se definišu i rokovi do kada zanatlija kao potencijalni korisnik državne pomoći treba da izvrši planirane aktivnosti koje su odobrene od strane Komisije, kao i do kada da dostavi sve ostale neophodne dokaze po realizaciji aktivnosti. Ukoliko dostavljena dokazna dokumentacija nakon završetka aktivnosti nije u skladu sa Ugovorom definisanim opravdanim troškovima, Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti Rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava. U slučaju odobrenih zahtjeva za refundaciju sredstava donijeće se **Rješenje o isplati finansijskih sredstava**. Zanatlije će biti obaviještene **putem notifikacije** koju budu primili kroz elektronski sistem o odobrenju/odbijanju zahtjeva.

Isplata će se vršiti naknadno po principu refundacije i nakon sprovedenog monitoringa.

U slučaju da, po zatvaranju Javnog poziva za podnošenje zahtjeva, ostanu neutrošena sredstva u okviru jedne od ponuđenih komponenti, ista se mogu preusmjeriti za finansiranje podnosioca zahtjeva, sa liste čekanja druge komponenti, po redosljedu prispjeca.

¹⁰ Dopuna potrebne projektne dokumentacije i otklanjanje tehničkih nedostataka; izmirivanje poreskih obaveza uz dostavljanje dokazne dokumentacije, kao i druge dokumentacije za koju se utvrdi kao neophodna.

Komisija zadržava pravo da odlučuje i o svim drugim pitanjima koja nijesu definisana Programom.

Ukoliko se provjerom utvrdi da su u Prijavnom formularu dati neistiniti podaci ili da priložena dokumentacija nije validna i u skladu sa uslovima Javnog poziva, privrednom subjektu se oduzima pravo učešća na Javnim pozivima Ministarstva ekonomskog razvoja za period od naredne 5 godine.

5.5. Refundacija opravdanih troškova

Nakon realizacije planirane aktivnosti, zanatlija podnosi sljedeću dokumentaciju za refundaciju sredstava kojom dokazuje da je realizovao aktivnost nabavke opreme/alata i to:

- ✓ Zahtjev za isplatu (refundaciju) sredstava - Obrazac 5;
- ✓ Završni izvještaj o realizaciji aktivnosti – Obrazac 6;
- ✓ Original ili ovjerena fotokopija računa/fakture/ugovora od dobavljača opreme/alata sa detaljnim opisom i troškovima (carinske deklaracije i sl.);
- ✓ Dokazna dokumentacija o realizovanoj aktivnosti/nabavci opreme/alata (fotografije opreme/alata/ u funkciji obavljanja djelatnosti/usluge);
- ✓ Dokazi o izvršenom plaćanju (Swift, izvodi o plaćanju sa bankarskog računa zanatlje, ovjereni od banke, itd.);
- ✓ Kopija kartona deponovanih potpisa;
- ✓ Potvrda da je navedeni žiro-račun (iz KPD) aktivan, izdata od strane poslovne banke; i druga specifična dokumentacija po zahtjevu Ministarstva (u skladu sa predviđenom procedurom monitoringa).

5.6. Monitoring

Prije donošenja odluke o zahtjevu za refundaciju, zanatlija koji se prijavio za podršku u okviru Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu, je u obavezi da Komisiji koja je formirana Rješenjem od strane Ministarstva, omogući sprovođenje monitoringa neposrednim uvidom na lokaciji poslovnih objekata, uz potpisivanje zapisnika nakon čega će Komisija pripremiti Izvještaj o namjenskoj kontroli utrošenih sredstava.

Prilikom monitoringa neophodno je:

- Da u poslovnom objektu podnosioca prijave nabavljena oprema i alat bude instaliran i u funkciji;
- Da se Komisiji obezbijedi nesmetan pristup opremi/alatu radi uzimanja informacija o istoj (serijski broj i ostale relevantne informacije);
- Da podnosilac zahtjeva obezbijedi Komisiji karticu osnovnih sredstava i fotografisanje opreme/alata.

Isplata će se vršiti naknadno, po principu refundacije, nakon sprovedenog monitoringa i dobijanja pozitivnog Izvještaja Komisije.

Ukoliko dostavljena dokazna dokumentacija nakon završetka aktivnosti nije u skladu sa odobrenim opravdanim troškovima (definisanih u Ugovoru o sufinansiranju), Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava. Takođe, ukoliko se u toku monitoringa, odnosno terenske kontrole, utvrdi da oprema odstupa od one prikazane na fakturi, Ministarstvo neće izvršiti isplatu, o čemu će donijeti rješenje kojim će se odbiti zahtjev za refundaciju sredstava.

U slučaju da plaćena oprema /alat, **iz objektivnih razloga, ne može biti isporučena u poslovni objekat podnosioca zahtjeva**, podnosilac zahtjeva može podnijeti **zahtjev za produženje roka za dostavljanje završnog izvještaja i obezbjeđenja uslova za sprovođenje monitoringa**, uz **dostavljanje** instrumenta obezbjeđenja realizacije aktivnosti, odnosno mjenice na iznos odobrenog iznosa refundacije sredstava. U tom slučaju, podnosilac zahtjeva mora izvršiti sva neophodna plaćanja prema dobavljaču i dostaviti propisanu dokumentaciju za refundaciju troškova najkasnije do 1. novembra 2026. godine. Ukoliko podnosilac zahtjeva do 31.marta 2027. godine ne dostavi završni izvještaj i obezbijedi uslove za sprovođenje monitoringa, mjenica će se aktivirati i sredstva će biti uplaćena na Glavni račun u trezoru br: 907-83001-19.

Nabavljena oprema/alat koja je predmet sufinansiranja ne smije se otuđiti u periodu od tri godine od dana isplate finansijske podrške. Ukoliko korisnik otuđi opremu/alat u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške, korisnik sredstava je dužan vratiti dodijeljena sredstva, u roku od 30 dana od dana prijema pisanog obavještenja Ministarstva ekonomskog razvoja o obavezi vraćanja sredstava.

6. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PROGRAMA ZA 2026. GODINU

Zanatlija se obavezuje da, na zahtjev Ministarstva, omogući kontrolu trošenja sredstava dodijeljenih u okviru Komponenti I i II, uvid u finansijsku dokumentaciju, u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške. Na kraju svake godine, u periodu od tri godine od dana odobrenja sredstava, zanatlija je u obavezi da, na zahtjev Ministarstva, dostavlja izvještaje o efektima korišćenja sredstava finansijske podrške, u skladu sa Tabelom za monitoring:

Tabela za monitoring:

Naziv privredn og subjekta	Svrha finansijs ke podrške	Iznos finansijs ke podrške	Indikator ostvarenog efekta					
			Proširenje asortima na (broj i %)	Povećanje obima i vrijedno sti prometa (%)	Povećanje produktivn osti poslovanja (prihod/bro j zaposlenih u %)	Povećanje profitabiln osti poslovanja (neto dobit/ukup an prihod u %)	Poboljša nje plasman a na inostran a tržišta (% povećanj a učešća na inostran om tržištu)	Povećan je broja zaposlen ih (broj i %)

7. NAČIN IZVJEŠTAVANJA

Izveštaj o realizaciji Programa će biti sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva, kao i periodičnih izvještaja i informacija koje se pripremaju u cilju praćenja stanja u oblasti zanatstva.

8. PROMOCIJA

U cilju bolje vidljivosti i dalje promocije **Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu** i dodjele finansijske podrške od strane Ministarstva, svi korisnici finansijske podrške kroz ovaj Program odgovorni su za adekvatno promovisanje projektne aktivnosti podržane od strane Ministarstva.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

NAZIV PROPISA

Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

U cilju oživljavanja i snažnije afirmacije zanatske djelatnosti prepoznata je potreba za dalje unaprjeđenje finansijskog okvira za razvoj ovog segmenta privrede. Paket mjera koje sadrži predloženi akt - Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu treba da pruži podsticaj razvoju crnogorskih zanata kroz pružanje finansijske podrške za nabavku opreme/alata namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti.

Program će doprinijeti jačanju konkurentnosti postojećih zanatlija; povećanju broja registrovanih zanatlija; pružiće se podrška zanatlijama početnicima; podstaći će se preduzetništvo kod žena i mladih koji se bave zanatskom djelatnošću.

Koji su uzroci problema?

Imajući u vidu potrebu zanatlija za finansijskom podrškom, koja je prepoznata od strane Ministarstva ekonomskog razvoja (u daljem tekstu "Ministarstvo"), pružanje iste je omogućeno kroz Program za razvoj i promociju zanatstva koji se sprovodi posljednjih nekoliko godina i predstavlja važnu aktivnost Ministarstva. Kako bi se podstakla razvojna komponenta biznisa i smanjile regionalne razlike, a istovremeno doprinijelo povećanju produktivnosti zanatlija koji posluju u manje razvijenim opštinama Crne Gore, Programom su i ove godine predviđeni posebni intenziteti finansijske podrške, usmjereni prvenstveno na razvoj jedinica lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100% (Petnjica, Andrijevića, Gusinje, Plav, Rožaje, Tuzi, Berane, Bijelo Polje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Plužine, Ulcinj, Bar, Žabljak, Cetinje, Nikšić, Danilovgrad i Zeta) pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati.

Takođe, prepoznajući potrebu za ekonomskim osnaživanjem žena i mladih do 35 godina, usljed otežanog pristupa finansijskim sredstvima, nedostatka odgovarajuće kreditne istorije i mogućnosti obezbjeđenja odgovarajućeg kolaterala, kako bi se olakšalo poslovanje, ka ovim ciljnim grupama su usmjereni dodatni procenti finansijske podrške. Dakle, ukoliko u osnivačkoj strukturi preduzeća koje obavlja zanatsku djelatnost u vlasničkoj strukturi od minimum 50% učestvuju osobe ženskog pola ili je u pitanju preduzetnica odnosno radi se o zanatliji koji ima do 35 godina starosti intenzitet podrške se uvećava za dodatnih 10 %, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške neće mijenjati. Uvećani intenziteti podrške primjenjivaće se za zanatlije - osobe sa invaliditetom ili ukoliko u vlasničkoj strukturi preduzeća od minimum 51% učestvuje osoba sa invaliditetom. Dodatni procenti finansijske podrške mogu se koristiti samo po jednom od navedenih uslova.

Koje su posljedice problema?

Na osnovu analize stanja u sektoru zanatstva i kontinuiranog praćenja kretanja na domaćem tržištu, zaključuje se da je poslovanje zanatlija u Crnoj Gori uslovljeno značajnim ekonomskim izazovima,

gdje opstanak i razvoj zanatske djelatnosti dijelom zavisi i od institucionalne podrške za dalje poslovanje i opstanak na tržištu.

Sa druge strane, posebno "ranjive" ciljne grupe su mladi i žene u biznisu i osobe sa invaliditetom, koje imaju poteškoća u pristupu finansijama, uglavnom zbog nedovoljnog kolaterala, loše kreditne istorije i nemogućnosti obezbjeđenja određenog iznosa sopstvenog učešća za započinjanje investicije.

Pored navedenog, evidentno je da određeni broj zanatlija svoju djelatnost obavlja u zoni sive ekonomije.

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Oštećeni subjekti su u najvećoj mjeri zanatlije, koji usled neadekvatnih mjera finansijske podrške, nemaju mogućnost opstanka/daljeg unaprjeđenja, sa posebnim naglaskom na žene i mlade do 35 godina i osobe sa invaliditetom kao ciljne grupe kojima je ova vrsta podrške najviše potrebna, upravo iz razloga navedenih u prethodnom pitanju. Takođe, određeni broj zanatlija posluje u zoni sive ekonomije, a samim tim ugrožava se poslovanje registrovanih zanatlija, stoga će pružanje ovog vida finansijske podrške kroz Program, pored ostalog, biti podsticaj za registrovanje zanatlija i ulazak u regularne tokove poslovanja.

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Refundiranjem dijela opravdanih troškova zanatlijama se pomaže da realizuju planiranu investiciju, što sa druge strane doprinosi jačanju konkurentnosti kako samog zanatlije, tako i sektora zanatstva i ukupne crnogorske ekonomije, usljed izazova sa kojima je većina zanatlija suočena u pogledu nemogućnosti obezbjeđenja finansijskih sredstava. Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu koncipiran je na sistemu refundacije dijela opravdanih troškova i realizacije određene aktivnosti koju zanatlija sprovodi. Princip je da zanatlija finansira opravdani trošak nabavke opreme/alata, a nakon podnesene dokumentacije koja dokazuje utrošak sredstava ugovorene aktivnosti (nabavke opreme/alata), od strane Ministarstva odobrava se refundacija dijela opravdanih troškova.

Ukoliko propis ne bi bio primijenjen, zanatlije bi ostale uskraćene za finansijsku podršku.

. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Ključni cilj Programa je podsticanje razvoja crnogorskih zanatlija kroz pružanje finansijske podrške za nabavku opreme/alata/repromaterijala namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti i uvođenje njihovog poslovanja u legalne tokove, i to: jačanje konkurentnosti postojećih zanatlija; povećanje broja registrovanih zanatlija; podrška zanatlijama početnicima; podsticanje preduzetništva kod žena, mladih i osoba sa invaliditetom koji se bave zanatskom djelatnošću. Pored navedenog, cilj Programa je da podstakne zanatlije koje posluju u „sivoj zoni“ da svoje poslovanja uključe u regularne tokove poslovanja.

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Razvoj Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu je nastavak aktivnosti Ministarstva kroz obezbjeđivanje finansijske podrške za razvoj zanatstva, a sprovođenje istog je predviđeno Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Povećanje konkurentnosti ima veoma važnu ulogu kako u kratkoročnom, tako i u srednjoročnom razvoju, stvarajući snažnu malu privredu i zanatstvo. Programom će se omogućiti poslovanje zanatlija uz lakši pristup nabavci potrebne opreme/alata za obavljanje djelatnosti. Razvoj i promocija zanatstva ima presudnu ulogu kako u kratkoročnom, tako i u dugoročnom privrednom razvoju.

Implementacija Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu predstavljat će čvrstu bazu za podršku sektoru zanatstva, u onim privrednim aktivnostima koji zahtijevaju više finansijskih podsticajnih mjera, kako bi se tržištu ponudili proizvodi dovoljno konkurentni da stvore dodatnu vrijednost i podstaknu unaprijeđenje zanatske djelatnosti u Crnoj Gori.

Od Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu kao već prepoznatog mehanizma za finansijsku podršku zanatlijama, ali dodatno unaprijeđenog u odnosu na programe koji su prethodnih godina sprovedeni, očekujemo nastavak pozitivnih rezultata i efekata.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Predmetnim propisom, targetira se dalji podsticaj razvoja zanatstva, kroz nabavku opreme/alata za obavljanje zanatske djelatnosti kao i podsticaj za zanatlije koji nijesu registrovani a obavljaju djelatnost da se registruju i uključe svoje poslovanje u regularne tokove poslovanja ili planiraju da u toku 2026. godine započnu svoj biznis. Takođe, jedna od komponenti Programa podrazumijeva finansijsku podršku koja je namijenjena zanatlijama koji u 2026. godini započinju svoj biznis stoga je predmetni Program ujedno i podsticaj za započinjanje sopstvenog biznisa.

Stremeći ka razvoju preduzetništva mladih do 35 godina, ekonomskom osnaživanju žena i podršci lica sa invaliditetom dodatni procenat finansijske podrške biće usmjeren ka ovim ciljnim grupama. Podsticajni mehanizmi će se ogledati kako kroz Program u cjelini, tako i kroz dodatni intenzitet podrške, kako bi se olakšalo poslovanje ovih ciljnih grupa usljed otežanog pristupa finansijskim sredstvima.

Kako bi se podstakla razvojna komponenta biznisa i smanjile regionalne razlike za zanatlije koje posluju u manje razvijenim opštinama Crne Gore, Programom su i ove godine predviđeni dodatni procenti finansijske podrške usmjereni prvenstveno na zanatlije koje posluju u manje razvijenim opštinama sa indeksom razvijenosti do 100% (Petnjica, Andrijevica, Gusinje, Plav, Rožaje, Tuzi, Berane, Bijelo Polje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Plužine, Ulcinj, Bar, Žabljak, Cetinje, Nikšić,

Danilovgrad i Zeta), dok se maksimalno dozvoljeni iznosi neće mijenjati.
Predmetni propis neće imati negativnih uticaja na privredu.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Implementacija predmetnog Programa ne stvara troškove za građane i privredu.

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Kao što je i objašnjeno kroz prethodne odgovore, donošenje i sprovođenje Programa ne proizvodi troškove privredi. Sredstva koja su predviđena za realizaciju aktivnosti u dijelu podsticaja razvoja zanatstva će doprinijeti stvaranju nove tržišne vrijednosti. Takođe će doprinijeti razvoju poslovanja zanatlija kroz poboljšanje poslovnih performansi i proširenja asortimana i bolje tržišno pozicioniranje.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Pružanje finansijske podrške kroz Program će pored ostalog doprinijeti povećanju broja registrovanih zanatlija i registraciju novih zanatlija. Takođe, uticaće na jačanje preduzetništva kod žena, mladih i osoba sa invaliditetom odnosno podsticanje na razvoj postojećeg i pokretanje sopstvenog biznisa. Sve navedeno će, kako se očekuje, doprinijeti jačanju postojećih i stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu, što će uticati i na tržišnu konkurenciju.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Što se tiče administrativne opterećenosti i biznis barijera, a u cilju što većeg rasterećenja privrednih subjekata koji će se prijaviti da učestvuju u Programu, potpuno digitalizovan informacioni sistem biće u funkciji od momenta apliciranja do predaje zahtjeva za refundaciju, uz pribavljanje dijela neophodne dokumentacije po službenoj dužnosti, kako bi se doprinijelo smanjenju administrativnih barijera, a cjelokupan proces primanja i obrade podnesenih zahtjeva učinio što bržim i efikasnijim, što je bila praksa u sprovođenju Programa u prethodnim godinama.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Ukupan budžet opredjeljen za realizaciju Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu je 380.000,00 €. Sredstva za realizaciju Programa obezbjeđena su u okviru budžetskih sredstava Ministarstva ekonomskog razvoja u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2026. godinu, sa sljedećih pozicija: 431-9 Ostali transferi institucijama (Program 15 011- Industrijski razvoj i zanatstvo, Potprogram 15 011 002- Unaprjeđenje i implementacija programskog i zakonodavnog okvira za efikasniji razvoj industrije i zanatstva, Aktivnost 15 011 002 001 (Unaprjeđenje zanatske djelatnosti izdatak 431-9 — ostali transferi institucijama).

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju po principu refundacije, jednokratno.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti

Propisom ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Sredstva su planirana Zakonom o budžetu za 2026. godinu.

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa neće se stvoriti osnova za donošenje podzakonskih akata.

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa po osnovu korišćenja finansijskih i podsticajnih, mjera samog propisa indirektno će doći do povećanja prihoda za budžet Crne Gore kroz povećanje broja registrovanih zanatlija, otvaranja novih radnih mjesta, stvaranjem nove vrijednosti i sl.

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda

Metodologija kojom se došlo do obračuna finansijskih izdataka/prihoda zasnovana je na praćenju utroška finansijskih sredstava za Program tokom prethodnih godina, praćenju interesovanja privredne-zanatlija i njihovih potreba/zahtjeva za finansijskom podrškom, eksternoj evaluaciji Programa iz prethodnih godina i sl.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Predmetni propis odnosno Program za razvoj i promociju zanatstva za 2026. godinu usvaja Vlada Crne Gore na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja koje vrši implementaciju istog, uz prethodno pribavljena mišljenja i saglasnost nadležnih organa, Ministarstva finansija i Agencije za zaštitu konkurencije.

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Tokom izrade propisa nije bilo primjedbi na dostavljeni tekst.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Nije korišćena eksterna ekspertska podrška u pripremi predmetnog Programa. Program se od 2018. godine sprovodi kontinuiranom dinamikom. Ekspertska podrška je korišćena isključivo u procesu evaluacije programa iz prethodnih godina.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Konsultacije su, u svakodnevnoj komunikaciji, obavljene sa predstavnicima zanatlija što je rezultiralo uvažavanjem sugestija za koncipiranje modela dodjele finansijske podrške kroz Program u mjeri mogućeg i primjenjivog. Takođe, konsultovana je Agencija za zaštitu konkurencije u smislu usklađenosti pripisa sa Zakonom o kontroli državne pomoći i konsultovano je Ministarstvo finansija.

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Glavni rezultati konsultacija i predlozi za unaprjeđenje Programa koji se odnose na povećanje iznosa maksimalne finansijske podrške za nabavku opreme i alata, skraćanju vremenskog perioda između obrade pojedinačnih zahtjeva i isplate sredstava za refundaciju.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Za sada nijesu prepoznate prepreke za implementaciju propisa. Propis se uspješno implementira duži niz godina.

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Upoznavanje i informisanje privrede/zanatlija kroz poslovna udruženja i organizacije o uslovima i kriterijumima za učešće u Programu kako bi se obezbijedilo da informacija o mogućnostima korišćenja finansijsko podsticajnih mjera bude dostupna svim zainteresovanim zanatlijama koji ispunjavaju uslove propisane Programom.

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Glavni indikatori prema kojem će se mjeriti implementacija propisa su broj podržanih zanatlija, broj novo registrovanih zanatlija, broj podržanih žena i mladih do 35 godina starosti, broj podržanih preduzetnika/privrednih društava koji obavljaju zanatsku djelatnost kod kojih je preduzetnik osoba sa invaliditetom ili u vlasničkoj strukturi od minimum 51% učestvuje osoba sa invaliditetom.

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U svrhu sprovođenja kontrole namjenskog korišćenja sredstava, Ministarstvo ekonomskog razvoja, prije donošenja odluke o refundaciji, obavlja obavezan monitoring neposrednim uvidom na lokaciji poslovnih objekata podnosioca prijave. Privredni subjekat dužan je da Ministarstvu i Agenciji za zaštitu konkurencije, u svakoj fazi pripreme i realizacije aktivnosti koje su predmet podrške, omogući praćenje namjenskog trošenja sredstava, kao i uvid u finansijsku dokumentaciju, u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške.

Izveštaj o realizaciji Programa će biti sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva, kao i periodičnih izvještaja i informacija koje se pripremaju u cilju praćenja stanja o unaprjeđenju u oblasti zanatstva.

Datum i mjesto:

6. aprila 2026. godine

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

